

JAK NASTAVIT SVÉMU DÍTĚTI PRVNÍ MOBILNÍ TELEFON?

Kamil KOPECKÝ

Mobilní telefony jsou v současnosti běžnou součástí výbavy dětí (ale i dospělých), jsou nezastupitelným pomocníkem, nástrojem komunikace, bránou do světa informací, ale hlavně zdrojem zábavy všeho druhu. Rodiče, kteří dětem mobilní telefony pořizují, jsou pak často postaveni před otázku – kdy dítěti mobilní telefon pořídit a jak jej nastavit (zabezpečit).

Prvním krokem, který by měli rodiče při pořizování prvního mobilního telefonu dítěti udělat, je zodpovědět si na otázku, ***k čemu a proč vlastně dítěti mobilní telefon pořizujeme***. Rodiče obvykle mobil dítěti pořizují proto, aby s ním mohli kdykoli komunikovat – telefonovat či SMSkovat, případně by se dítě mohlo pomocí mobilu vzdělávat. Dítě však bude mobilní telefon používat zejména k hraní her, stahování aplikací, hudby a videa, případně v pozdějším věku k chatování s kamarády a používání sociálních sítí. Mobilní telefon se tak často stává jen drahou hračkou.

Je velmi důležité ***nastavit pravidla, jak se bude mobilní telefon využívat*** – např. bude limitován čas, kdy bude dítě mobil používat k zábavě, dítě nebude mobilní telefon používat večer, pokud bude chtít něco nainstalovat, domluví se na instalaci s rodičem, mobilní telefon dítě nesmí používat ve škole (respektive bude respektovat pravidla školy), mobilní telefon nebude půjčovat neznámým spolužákům, nebude se snažit mobilní telefon vyměnit za jiné zboží/službu apod.

V praxi se osvědčuje, když jsou pravidla **krátká, jasná a pro dítě srozumitelná** – dítě by mělo vědět nejen co platí, ale i *proč* (bezpečí, soukromí, spánek, soustředění). Vedle limitů pro zábavu je užitečné nastavit jednoduchý **večerní režim**, aby mobil nenarušoval odpočinek – například že se telefon určitou dobu před spaním odkládá a ideálně se **nenabíjí v ložnici**.

Co se týče školy, dává smysl zdůraznit, že telefon se používá **výhradně podle pravidel školy** (např. vypnutý během výuky, případně regulace používání o přestávkách). Cílem je, aby mobil nenarušoval výuku ani vztahy ve třídě.

Zcela zásadní součástí pravidel by měla být ochrana soukromí. Dítě by mělo mít jasně dané, že **nesdílí osobní údaje** (adresa, škola, telefonní číslo, přihlašovací údaje, poloha, rodinné informace) a že **neposílá fotografie ani videa** (své ani dalších lidí) lidem, které nezná. Stejně tak platí, že fotky a videa spolužáků či kamarádů se neposílají dál bez souhlasu – i „nevinné“ sdílení může někoho poškodit a velmi rychle se vymknout kontrole.

Užitečné je také jednoduché pravidlo slušnosti: **nekomentuji, neposílám ani neříkám přes telefon nic, co bych neřekl/a z očí do očí**. Pokud se objeví nátlak, výhrůžky, nevhodné zprávy nebo cokoliv, co dítě znejistí, mělo by vědět, že **má přijít za rodičem** – cílem je bezpečí a pomoc, ne trest.

Dalším důležitým krokem je **technické zabezpečení mobilu**. Prvním krokem, který se poměrně hodně podceňuje, je nainstalování mobilního antiviru, který minimalizuje hrozbu zavirování mobilního telefonu dítěte infikovanými soubory z internetu. Jakmile totiž dítě začne aktivně používat internet, začne masově stahovat soubory všeho druhu. Stejně tak je vhodné vybavit mobilní telefon dítěte některou z aplikací rodičovské kontroly (parental control, např. Google Family Link).

U menších dětí je běžné, že rodič pomáhá s nastavením telefonu a má přehled o bezpečnostních volbách (např. přes rodičovskou kontrolu). Zároveň je důležité myslet na to, že s věkem dítěte by měla kontrola **postupně ustupovat důvěře** a dítěti by mělo přibývat i **soukromí**. Dává smysl domluvit se, že rodič zasáhne hlavně tehdy, když jde o bezpečnost (např. podezření na problém,

nátlak, nevhodný obsah), a dítě zároveň učít, že **hesla se nikomu nesdělují** (ani kamarádům či spolužákům).

Na trhu existuje celá řada aplikací zaměřených na tzv. **rodičovskou kontrolu mobilního telefonu** či počítače, tyto aplikace zpravidla umožňují ovlivňovat vše, co děti na daném zařízení dělají – blokovat např. nežádoucí obsah (závadné www stránky), blokovat konkrétní aplikace (např. konkrétní hry), nastavit např. čas, v průběhu kterého může dítě využívat internetové služby apod.

Užitečnou funkcí, kterou ocení zejména rodiče menších dětí, je také **sledování polohy mobilního telefonu**. Aktivace této funkce umožní sledovat online – prostřednictvím www stránek, kde se mobilní telefon dítěte nachází. Telefon lze také na dálku prozvonit či přímo zablokovat.

Součástí pravidel může být i rozumná péče o zařízení – například ochranné sklo a obal, opatrné zacházení a domluva, že když se něco stane (ztráta, problém s účtem, podezřelé zprávy), dítě to **řekne co nejdřív**, aby bylo možné telefon dohledat, zablokovat nebo situaci bezpečně vyřešit. Není však vhodné stavět pravidla tak, že při nehodě dítě automaticky „platí nový telefon“ – smyslem je prevence a odpovědnost, ne zbytečné tresty a konflikty.

Velmi důležité je rovněž promyslet, zda umožnit dítěti na mobilním telefonu **instalovat aplikace z online e-shopů** – zejména z Google Play či iTunes. Přístup do těchto online obchodů je zpravidla chráněn heslem, je třeba promyslet, zda dítěti heslo poskytnout, nebo zda bude mít rodič heslo pod kontrolou a umožní dítěti aplikace stahovat, instalovat či dokonce kupovat. V žádném případě na účet, který bude vaše dítě využívat ke stahování aplikací, nevkládejte informace o vaší platební kartě – vyhnete se tak nenadálým výdajům za nákup online aplikací a virtuálních předmětů/služeb.

U instalací aplikací je dobré hlídat nejen cenu a nákupy, ale i **oprávnění aplikací** (přístup k fotkám, kontaktům, poloze, mikrofonu). Pravidlem může být, že dítě instalaci vždy konzultuje a že aplikace dostanou jen ta oprávnění, která opravdu potřebují. To

významně snižuje riziko zbytečného sběru osobních údajů.

Rodiče se často dotazují, jak mají reagovat v situaci, kdy **bude dítě chtít začít aktivně používat sociální síť** – zejména Facebook. Pokud rodič chce dítěti povolit využívání Facebooku i ve věku nižším 13 let (minimální věková hranice pro vstup do této sociální sítě v zahraničí, v ČR od roku 2019 **15 let**), doporučujeme, aby heslo pro vstup do této sítě měl pouze rodič, který pak může regulovat a kontrolovat, co dítě na FB dělá.

U sociálních sítí se často osvědčí spíše otevřená dohoda než jen zákaz. Pokud rodič dítěti používání sociální sítě zakáže, dítě si může účet vytvořit „bokem“ a rodič pak ztrácí přehled. Pokud se rodina rozhodne sociální síť povolit, je vhodné navázat to na jasná pravidla: **co sdílet a co ne**, koho si přidávat, jak chránit soukromí a že v případě problému (nátlak, nevhodné zprávy, vydírání, posměch) dítě okamžitě přijde za rodičem.

Pokud rodič dítěti používání sociální sítě zakáže, existuje vysoká pravděpodobnost, že si účet dítě založí i přes zákaz – např. na počítači ve škole, v knihovně, u kamaráda. Rodič pak nad tímto účtem ztrácí kontrolu, což je nežádoucí.

Na závěr je třeba říci, že je velmi důležité, aby mělo dítě k rodičům důvěru a aby v případě, že v prostředí internetu narazí na problém, který nedokáže samo vyřešit, mělo vždy v rodiči oporu a jistotu.

Důležité odkazy:

[Pravidla bezpečného používání internetu pro rodiče](#)

[Portál Digitální rodičovství Vodafone](#)

Kamil Kopecký, E-Bezpečí